

txoritxoari mokoka

TXILEKO ALBISTEGIAK

Amagoia Iban

Antartikan ez ei da goserik

Antartikako Ikerketa Batzorde Zientifikoak jaso duela kooperazioko Principe de Asturias saria. 32 herrialdek osatzen dutela batzorde zientifiko hori eta euren artean bakea dela nagusi —Antartikan, noski—. Ez dela dirurik erabiltzen han eta denontzako eredu dela hura. Bake-tsua delako, batez ere, giroa. Hori dena azaldu ostean, Espainiako armadako itsasontzi baten irudiak. Herenegungo albistegi gehienetan ikusi genuen gauza bera. Eta tipo bat, oso baketsua bera, zera esanez, armada guztien

«Ustezko sentsazionalismoa»

Mexikon txofer batek bi ume automobiler zapal-duta akabatu eta beste 20 zauritu zitueneko irudiak gogoan al dituzue? Albistegi guztietan eman zizkiguten eta txoferra ere ikusi genuen hizketan, umeez etxera joaten ez ziotela uzten-eta kexaka. Txileko albistegietan ere eman zituzten irudiok, nonbait. Lau telebista katetan, zehatzagoak izatera, eta laurak jaso dute orain Txileko Telebista batzorde Nazionalen salaketa, «ustezko sentsazionalismo» salaketa bana. Irudi haiek gurean ikustean harritu zena ez da harrituko, ziur.

«etorkizuneko jarduera» zientzia arloan kokatzen dela zalantzarik gabe. Bake ekintzatarako, ziur, orain artean historikoki egin duten bezala. Soldaduak izan omen ziren lehendabizikoak jaki hidrofilizatuak erabiltzen, soldaduak pilula bitaminikoekin ia ezer jan gabe irauten. Betikoek zabalduak gezurak izango dira, ziur, baina jende gosetuz gainezka dabilzan herrialdeetatik gure leihatila katodikora heltzen diren irudietan uniformeaz jantzita ageri dira gorputzik gihartsuenak. Eurak ote munduko armada boteretsuenak dituzten herrialdeetako multinazionalak patentatutako jaki transgenikoak erabiltzen lehenak?

EITB. Uztargitik gutuna bidaliko dute gaur ETBra, euskal hiztunek gaztelaniaz aritu beharraren kezka dela eta

Euskarak ETB2n duen isla txikia auzitan

Euskaldunak erdaldunentzat komunikazioan erreferente izatea eskatzen dute gutunean

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

Posta elektronikoko bidezko Uztargi foroan eztabaida sortu zen duela aste batzuk, ETB2 kateko euskararen ausentziaren inguruan. ETBk albiste edo erreportaierako euskal hiztunak elkarriketatzen dituen, euskaldunek kontu berak errepikatu behar izaten dituzte gaztelaniaz bigarren kateko. Hainbat iritzi plazaratu dira gaiaren gainean Uztargin eta hausnarketan sakondu dute uztargizaleek.

ETBra gutun bat bidaltzeko ideia sortu zen. Eta Jose Inazio Basterretxea EHUKo irakasleak idatzi du azkenean kezka horren isla den agiria. 35 pertsonak bat egin dute agiriarekin eta gaur goizean bidaliko diote ETBko zuzendaritzari. Sinatzaileen artean Iñaki Alegria, Jon Abril, Laura Mintegi, Imanol Ugarte, Iñaki Zabaleta eta Xabier Mendiguren Elizegi daude, besteak beste.

Uztargin jasotako iritzien artean, Imanol Ugartek dio kezka aspaldikoa dela. «Tamalgarria da benetan ETB1ek jende euskaldunaren erantzunak era natural horretan eman eta gero, ETB2ra kontu berberak azaltzen direnean, erdaraz birkontatu behar izatea. Bestetik, erdal komunitateak euskararen erabileraren presiorik ez du jasotzen», dio Ugartek.

Mikel Arregiren ustetan ETBri jarrera aldaketa eskatu behar zaio eta euskaldunak errespetatu behar ditu. «Hitzak euskaraz mantendu eta azpiti-

INMA ERREA

Uztargi foroan parte-hartzailea

«Euskaldunok hasi beharko genuke gaztelaniaz egiteko eskaerei ezetzak ematen»

tuluak jarritz efektu egokia lortzen da» dio Arregik. Inma Erreak beste honako proposamena egiten du: «euskaldunok hasi beharko genuke ezetzak ematen gaztelaniaz egiteko eskaerei». Errearen iritziz «modu horretan agian ETBko arduradunek bestelako jarrera hartu beharko lukete».

Gutuna idatzi duen Jose Inazio Basterretxea irakaslearen ustez, «ETB2k, zoritxarrez, zuriaren edo beltzaren hautua egin du euskaldunari gaztelaniaz egin dezala eskatzean».

Bestelako egoera Katalunian

Kataluniako bi kate publikoetan kataluniera da nagusi eta elkarriketatuen hitz gehienak hizkuntz horretan izaten dira. Pasqual Maragallék gaztelaniak TV3n eta Catalunya Radion kuota bat izatea eskatu du. Vicenç Villatoro Kataluniako Irati-Telebistako zuzendari nagusia, ordea, horren aurka azaldu da: «TV3n elkarriketatutako batek gaztelaniaz erantzutea gauza bat da. Beste bat da, baina, programa eta albistegi aurkezleek hizkuntza hori erabiltzea».

Julio Ibarra kazetariak aurkezten du ETB2ko gaueko albistegi. Albistegi hori da ikusiena Gipuzkoan, Bizkaian eta Araban.

GUTUNA

Konponbidea bilatzeko eskaera

ETBko zuzendaritzari honako idatzia bidaliko diote gaur Uztargi zerrendako kideek. 35 lagunek eman diote atxikimendua gutunari eta orain ETBren erantzunaren zain geldituko dira.

ETBko Zuzendaritzari:

Uztargi eztabaida zerrendan egindako hausnarketa baten ondorioz eta Zerrenda hori osatzen dugunon izenean, honako gutun hau idazten dizugu, euskaldun zenbaitek duten aspaldiko kezka baten berri eman asmoz eta azalduko arazo horri soluziobidea jar diezaiozuen eskatuz. Arazoa honako hau da: albisteetan eta erreportaieretan, ETBk euskal hiztunak elkarriketatzen dituen, euskaraz gain, erdaraz ere jardunazten ditu, erdal katearen beharrezanetan pentsatuz hain zuzen ere. Segundo gutxiko «korte»-etan ere euskaldunari bere interbentzioa erdaraz errepika dezan eskatzen dio kazetariak. Praktika-eredu horren bidez, ETB2k euskararen presentzia

(hizkuntzaren soinu zuzena eta euskaldungoaren existentzia praktikoa bera) ezabatu egiten du gizartearen ispilu publikoa den telebistatik. Erdaldunak euskaldunentzat erreferente diren modu berean, euskaldunek ere erreferente izan nahi dugu erdaldunentzat Euskal Herriko gizarte-komunikazioan. Besteak beste, erreferente linguistikoen elkar-trukatze horrek erdaldunek euskaldunak hobeto ezagutzea ekarriko luke, baita zenbaitek dituzten estereotipoak eta aurreiritziak apurtzen laguntzea ere. Modu praktikoa eta atsegina bilatu behar da euskararen jarioa txertatzeko erdal informatiboetan. Justoa ere bada, izan. Uste dugu gainera, egon badaudela konponbide teknikoak komunikazioa ziurtatuz erreferentzialtasun horiek indartzeko: azpiztituluen bidez, esate baterako. Besterik gabe, zure erantzunaren zain gelditzen gara, jaso itzazu bitartean gure agurrik beroenak.

Adeitasunez, Uztargi Zerrendaren izenean.